

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного факультету
 /Калинич І.В./
«31» серпня 2020 року

**СИЛАБУС ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ»**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 “Природничі науки”
Спеціальність	106 “Географія ”
За освітньою програмою	Географія
Статус дисципліни	вибіркова

Ужгород – 2020

Назва курсу	Науково-дослідна робота студентів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра фізичної географії та раціонального природокористування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 «Природничі науки» 106 «Географія»
Викладачі курсу	Карабінюк Микола Миколайович
Профайл викладачів	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/geograph-fiz_geo/staff
E-mail	mykola.karabiniuk@uzhnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=1009
Мова викладання	Українська
Тривалість курсу	3 кредити ЄКТС / загальна кількість годин – 90
Обсяг курсу	Кількість годин (денна ф.н.): аудиторних – 44, лекцій – 30, семінарських – 14, СРС – 46 Кількість годин (заочна ф.н.): аудиторних – 14, лекцій – 10, практичних – 4, СРС – 76
Формат курсу	Очний
Анотація до курсу	Навчальний курс «Науково-дослідна робота студентів» є вибіркоvim компонентом циклу загальної підготовки студентів спеціальності 106 «Географія». При вивченні дисципліни студенти мають можливість всесторонньо ознайомитися із методами дослідницької роботи і набути необхідних практичних навичок для її проведення, освоїти низку сучасних методик проведення географічних досліджень
Ключові слова	Дослідна робота, наукове дослідження, наукові видання, наукова публікація.
Мета та цілі курсу	Метою навчальної дисципліни «Науково-дослідна робота студентів» є підготовка студентів до проведення самостійних наукових досліджень у сфері природничої географії та раціонального природокористування; оволодіння методами дослідницької роботи і набуття необхідних практичних навичок для її проведення. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів. ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства. ФК 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах.

	ФК 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах. ФК 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання. ФК 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.					
Пререквізити курсу	Базові знання попередніх дисциплін, які вивчалися впродовж 1–2 семестрів навчання у ВНЗ – «Загальне землезнавство», «Основи екології», «Загальна гідрологія» та ін.					
Очікуванні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен Знати: ⇒ основи наукової методології; ⇒ основні форми НДРС, види студентських праць та особливості їх підготовки; ⇒ методи наукових досліджень; ⇒ етапи наукових досліджень та структуру наукових робіт;			ПРН 1 ПРН 5		
	Вміти: ⇒ раціонально творчо мислити, розв’язувати наукові проблеми; ⇒ формулювати тему дослідження, визначати об’єкт, предмет, мету та завдання дослідження; ⇒ збирати та опрацьовувати вихідну інформацію; ⇒ планувати та організовувати наукове дослідження; ⇒ правильно обирати методи наукових досліджень; ⇒ оформляти результати наукових дослідження та представляти зацікавленій аудиторії свої розробки			ПРН 6 ПРН 8 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12		
Навчальні техніки та методи, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<i>Лекція</i> – використовується для розгорнутого теоретичного викладу навчального матеріалу, аналізу та обґрунтування складних і розлогих питань; <i>бесіда</i> – діалогічний метод навчання, під час якого викладач через постановку ретельно продуманої системи запитань підводить студентів до розуміння нового матеріалу або перевіряє засвоєння ними уже вивченого; <i>диспут</i> – усний публічний спір при обговоренні наукових проблем з метою пошуків істини; <i>пояснення</i> – вербальний метод навчання, який передбачає розкриття сутності певного явища, процесу, закону та ін. На <i>практичних заняттях</i> вирішуються ситуаційні завдання прикладного характеру та засвоюються студентами вміння до пошуку та аналізу інформації.					
Необхідне обладнання	Географічні карти, ілюстрації, схеми, таблиці тощо, відповідно до теми заняття.					
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни					
	Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		
		Кількість	Макс. кількість балів (сумарна)	Кількість	Макс. кількість балів (сумарна)	
Практичні заняття	3	50	4	50		
Модульна контрольна робота	1	50	1	50		

	<table><tr><td>Разом</td><td></td><td>100</td><td></td><td>100</td></tr></table> Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Науково-дослідна робота студентів» проводиться двічі на семестр, згідно з розкладом модульних контролів визначених навчальною частиною за робочими навчальними планами в межах годин, які відведені на практичні заняття. До виконання модульної роботи допускаються студенти, які виконали усі практичні роботи, що передбачені програмою дисципліни. До початку модульної контрольної роботи студенти мають мати поточні підсумкові бали за виконання практичних робіт та самостійної роботи. Виконання модульної контрольної роботи передбачає виконання студентом завдань трьох рівнів складності: перший – 5 тестів (2 бали за кожну правильну відповідь (разом 10 балів)); другий – 2 терміни (5 балів за повне визначення кожного терміну (разом 10 балів)); третій – 2 теоретичні запитання (15 балів за вичерпну відповідь кожного запитання (разом 30 балів)). Максимальна кількість балів одержаних під час модульної контрольної роботи становить 50 балів. Перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу не підвищуються. Після завершення другого модульного контролю викладач оголошує загальну кількість балів накопичених студентом за семестр навчання. Якщо студент набрав 60 і більше балів, то залік може бути виставлений за результатами модульних контролів на момент оголошення результатів. У разі якщо студент бажає поліпшити свою оцінку, він складає залік за всією програмою навчальної дисципліни. При цьому, у підсумкову оцінку не враховуються (не додаються) бали накопичені студентом впродовж навчального семестру. Семестровий контроль з дисципліни «Науково-дослідна робота студентів» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в усній формі, і цілісно охоплює навчальний матеріал, визначений робочою навчальною програмою дисципліни. Термін проведення семестрового контролю визначений графіком навчального процесу. Впродовж семестру студенти мають можливість набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і, відповідно, у шкалу ECTS. Якщо студент набрав 60 і більше балів, то залік може бути виставлений за результатами модульних контролів на момент оголошення їх результатів. Під час підсумкового семестрового контролю студент, який набрав більше 60 балів, має право підвищити свою оцінку складаючи залік і, незважаючи на успішність спроби, його оцінка не може бути нижчою від суми балів накопичених впродовж навчального семестру.	Разом		100		100
Разом		100		100		
Підсумковий контроль, форма	Залік в усній формі.					
Зміст курсу	Модуль 1 Тема 1. Наука як специфічна сфера людської діяльності. Науково-дослідна робота студентів Тема 2. Історія розвитку науки та наукових досліджень Тема 3. Основні поняття і категорії наукової методології Тема 4. Методи та методика наукових досліджень Тема 5. Інформаційна база наукового дослідження Модуль 2 Тема 6. Наукова організація дослідного процесу					

	Тема 7. Основні етапи наукового дослідження Тема 8. Організація викладу результатів наукового дослідження Тема 9. Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність Тема 10. Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи
Література для вивчення дисципліни	Основна література 1. Жучкова В. К. Методы комплексных физико-географических исследований : учеб. пособие. для студ. вузов / Жучкова В. К., Э. М. Раковская. – М: Издательский центр «Академия», 2004 – 368 с. 2. Кілінська К.І. Основи науково-дослідної роботи з географії: Навч. посібник / К. І. Кілінська. – Чернівці: Рута, 2001. – 112 с. 3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник / О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2009. – 206 с. 4. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень Навчальний посібник / Л.: Ромус-Поліграф, 2002. – 128 с. 5. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с. 6. Основы научных исследований. География / Под ред. Н. Д. Пистуна и Г. И. Швевса. – К.: Выща шк. Головное изд-во, 1988. – 192 с. 7. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навч. посібник / Г. С. Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с. Допоміжна література 1. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 208 с. 2. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. Навч. посіб. / О. В. Колесников. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с. 3. Основи методології та організації наукових досліджень : Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с. 4. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / В. І. Романчиков. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 254 с. 5. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: Підручник / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – К.: Знання, 2005. – 310 с. 6. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності. Підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарченко. – К. :”Знання-Прес”, 2003. – 295 с.
Інформаційні ресурси	Підручники для вивчення навчальної дисципліни: 1. http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/martsyn_osn_nayk_dosl.pdf 2. https://physics.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/Stud-naukova-robota.pdf 3. https://eprints.ua.edu.ua/3008/1/posibnyk_Yaremchuk_web.pdf Освітні портали: 1. https://vak.in.ua/index.php 2. https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/DSTU_3582-97.pdf 3. https://lnulibrary.lviv.ua/about/departments/lb-catalog/
Питання для підсумкового контролю	1. Наука як форма пізнання світу 2. Підходи до періодизації історії науки та характеристика окремих етапів 3. Сучасний розвиток географічної науки 4. Поняття і особливості наукового пізнання 5. Наукове дослідження. Суб'єкт і об'єкт досліджень. Наукова

	діяльність 6. Наукознавство. Класифікація наук 7. Науково-дослідна робота студентів. Поняття наукової методології 8. Науковий факт та наукова проблема 9. Наукова ідея та гіпотеза. Формування та обґрунтування наукових гіпотез 10. Поняття наукової теорії, її сутність та структура 11. Структурні елементи теорії. Наукова концепція, парадигма, вчення 12. Докази як процес встановлення істинності твердження 13. Зміст та значення наукової термінології 14. Поняття, терміни та категорії в науці 15. Типологія та формування термінів 16. Розвиток української наукової термінології 17. Поняття наукового методу та його основні риси 18. Система методів наукових досліджень 19. Філософські принципи у науковому пізнанні 20. Загальнологічні, загальнонаукові та конкретнонаукові методи 21. Методика наукових досліджень 22. Методологія, метод, методика: відмінність понять 23. Види природничих досліджень 24. Підготовка природничих досліджень 25. Етапи проведення природничих досліджень 26. Експериментальні природничі дослідження 27. Польові географічні дослідження, їх організація, проведення та аналіз 28. Організація географічних експедицій 29. Методика проведення соціально- та економіко-географічних досліджень 30. Поняття про наукову інформацію та її роль у дослідженнях 31. Види науково-технічної інформації 32. Джерела інформації та їх використання у науково-дослідній роботі 33. Методи пошуку і збору наукової інформації 34. Інформаційно-пошукові системи. Робота з бібліографією 35. Пошук наукової інформації в мережі Інтернет 36. Техніка роботи з науковою літературою 37. Аналіз та інтерпретація наукової інформації 38. Наукова організація праці 39. Планування праці в наукових дослідженнях 40. Особливості творчої праці в наукових дослідженнях 41. Програма, попередній план, робочий план, графік виконання дослідження 42. Основні етапи наукового дослідження 43. Етапи студентського наукового дослідження 44. Раціональний трудовий режим дослідника та організація робочого місця 45. Види наукових публікацій. 46. Наукова стаття. Тези наукової доповіді (повідомлення) 47. Студентський реферат та вимоги до нього 48. Курсова, дипломна та магістерська роботи як різновид НДРС 49. Правила оформлення публікацій 50. Особливості та структура наукової мови 51. Вимоги до оформлення текстової частини роботи 52. Оформлення цитат та посилань у тексті роботи
--	--

	53. Оформлення ілюстрацій, таблиць та формул 54. Оформлення списку використаних джерел 55. Оформлення додатків та анотацій 56. Використання Microsoft Office при оформленні наукових робіт 57. Підготовка презентації до захисту наукових робіт 58. Впровадження результатів наукових досліджень 59. Ефективність наукових досліджень та її види 60. Економічна ефективність наукових досліджень 61. Система державної організації наукових досліджень в Україні 62. Наукові кадри та їх підготовка 63. Нормативно-правові акти з питань науково-дослідної роботи 64. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні 65. Міжнародна науково-технічна співпраця України 66. Етичні норми і цінності науки
--	---